

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ (PROJECT)

ΓΕ.Λ.ΑΝΔΡΑΒΙΔΑΣ

ΣΧ.ΕΤΟΣ 2011-2012

Α΄ΤΕΤΡΑΜΗΝΟ

1.ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ:

Αποστολάτος Ηλίας (ΠΕ .04): 1 διδακτική ώρα

Γκιάφης Γεράσιμος (ΠΕ.02): 2 διδακτικές ώρες

2.ΘΕΜΑ:

« Η παρουσία του έρωτα στη νεότερη ελληνική λογοτεχνία και ο τρόπος παρουσιάσής του ερωτικού φαινομένου στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία.»

3.ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ-ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ:

Ο έρωτας ως ψυχοσωματικό φαινόμενο αγκαλιάζει τα ενδιαφέροντα κάθε έφηβου, εμπίπτει στις άμεσες εμπειρίες που βιώνει καθημερινά και απασχολεί διαχρονικά την εφηβική ηλικία είτε ιδωμένος από τη σκοπιά των συναισθημάτων είτε από τη σκοπιά των σωματικών εκδηλώσεων. Συνάμα ο έρωτας στο χώρο της τέχνης είναι ένα αξιόλογο θέμα, γιατί δίνει την ευκαιρία στα παιδιά να γνωρίσουν πώς αντιλαμβάνονται οι καλλιτέχνες την καταλυτική δύναμη του ερωτικού συναισθήματος και πως τη μορφοποιούν μέσα στα αναγνώσματα, τα ποιητικά και τα πεζά.

4.ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΚΥΚΛΟΙ ΠΟΥ ΣΥΝΔΥΑΖΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ:

- ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες
- τέχνη και πολιτισμός

5.ΣΤΟΧΟΘΕΣΙΑ:

α. Γενικοί στόχοι:

- να ενεργοποιήσουν τη σκέψη, τη δημιουργικότητα και την πρωτοβουλία τους οι μαθητές
- να αυξήσουν το ενδιαφέρον τους για τα επιμέρους μαθήματα
- να ασκήσουν οι μαθητές τον τρόπο σκέψης και στην επιστημονική μέθοδο
- να αναπτύξουν το στοχασμό, την κριτική και αυτοκριτική σκέψη και την προσωπική ευθύνη τους
- να προάγουν οι μαθητές τη συνεργασία και τη συλλογικότητα, δεδομένου ότι στο πλαίσιο των Ερευνητικών Εργασιών συνεργάζονται ομαδικά για τη μελέτη θεμάτων και την εκπόνηση κοινών εργασιών με επιστημονικό υπόβαθρο, τη δημιουργία καλλιτεχνικών συνθέσεων και την κατασκευή ποικίλων τεχνημάτων.
- να δημιουργήσουν οι μαθητές διαύλους επικοινωνίας του σχολείου με την τοπική κοινωνία, τα προβλήματα και τους φορείς της

β. ειδικοί στόχοι:

- να γνωρίσουν τη διαχρονική παρουσία του ερωτικού φαινομένου στην ανθρώπινη ζωή
- να αντιληφθούν ο έρωτας δεν σχετίζεται μόνο με τη σαρκική απόλαυση αλλά και με τη συναισθηματική αγαλλίαση
- να κατανοήσουν ότι είναι τόσο μεγάλη η σημασία του ,ώστε επηρεάζει καταλυτικά την ανθρώπινη σκέψη, αποτελεί πηγή έμπνευσης της καλλιτεχνικής έκφρασης και διαμορφώνει την υφή των ανθρώπινων σχέσεων
- να αντιληφθούν τα είδη του έρωτα που απασχόλησαν τους Έλληνες λογοτέχνες κατά τους δύο τελευταίους αιώνες της εξέλιξης της νεοελληνικής λογοτεχνίας
- να γνωρίσουν από κοντά τις βιολογικές και σωματικές συνιστώσες του έρωτα και να προβληματιστούν για τους τρόπους προφύλαξης ,τα αφροδίσια νοσήματα, τις σωματικές αντιδράσεις κατά την εκδήλωση του ερωτικού φαινομένου
- να αντιληφθούν το μικρό ή μεγάλο ποσοστό ενημέρωσης της νεοελληνικής κοινωνίας σχετικά με το ερωτικό φαινόμενο κυρίως ιδωμένο από το πρίσμα της σαρκικής επαφής και να αναλογιστούν την αντίστοιχη ευθύνη της ελληνικής οικογένειας και των ΜΜΕ

6.ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΘΟΔΟΥ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΗΘΗΚΕ:

- διάκριση υποθεμάτων και διαίρεση της ολομέλειας των μαθητών σε υποομάδες που θα αναλάβουν τα αντίστοιχα υποθέματα
- έλεγχος της πορείας κάθε υποομάδας στο πλαίσιο του τριώρου
- επισκέψεις στη σχολική βιβλιοθήκη για εύρεση υλικού, τήρηση σημειώσεων, οργάνωση υλικού
- διανομή και συμπλήρωση ερωτηματολογίου και συνεντεύξεις συνομηλίκων ή ατόμων μεγαλύτερης ηλικίας
- μελέτη λογοτεχνικών κειμένων και τήρηση σημειώσεων
- δικτυακές βάσεις δεδομένων στην αίθουσα πληροφορικής

7.ΠΟΡΟΙ,ΥΛΙΚΑ,ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ:

- αίθουσα πληροφορικής
- βιβλιοθήκη Γυμνασίου
- προσωπικοί υπολογιστές
- χρώματα, χαρτόνι για αφίσσα

8.ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

-Περίπου 15 τριώρα έως το πέρας του τετραμήνου

-Σε κάθε τριώρο : - έλεγχος της προόδου κάθε υποομάδας

-αξιολόγηση των στοιχείων που συγκεντρώνουν

-σταδιακή καταγραφή της γραπτής μορφής

κάθε υποομάδας με βελτιώσεις, διορθώσεις,

προσθήκες από τους διδάσκοντες

9.ΑΤΟΜΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ,

Ενθάρρυνση κάθε μέλους να τηρεί **ατομικό φάκελο** που θα περιλαμβάνει:

A.)προσωπικό ημερολόγιο (πότε αρχίζει και πότε τελειώνει μια δράση, συναισθήματα, προτάσεις , κρίσεις)

B.)σύντομες εκθέσεις για το τι έχει γίνει ατομικά και ομαδικά

Γ.)εργασίες

10.ΠΡΟΚΑΤΑΡΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

11.ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΦΑΚΕΛΟΥ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, Ο ΟΠΟΙΟΣ ΘΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ :

A.) Γραπτή έκθεση (ολόκληρο το κείμενο της εργασίας)

B.)Ερευνητικά εργαλεία (πηγές, βιβλιογραφία κλπ.)

Γ.)Τέχνημα (αφίσα, ζωγραφιά)

12.)ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Ή ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ

13.)ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ:

Οι μαθητές της Α΄

Αδαμόπουλος Κων/νος

Γεωργιοπούλου Αγγελική

Γεωργιόπουλος Θεόδωρος

Γιάνναρης Δανιήλ

Γιαννούλα Φαίδρα

Δημητρόπουλος Ανδρέας

Καπατσούλιας Σπύρος

Κάτσαρη Παναγιώτα

Κονταλή Αλεξάνδρα

Κονταλή Ευγενία

Λιναρδόπουλος Διονύσης

Μουζάκης Αντώνης

Μυλωνάκη Νίκη

Παπαγιαννακόπουλος Ανδρέας

Πατσούρας Βασίλης

ΚΕΙΜΕΝΟ

1/ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Το θέμα πάνω στο οποίο βασίστηκε η ερευνητική μας εργασία είναι ο **έρωτας**. Συγκεκριμένα παρουσιάζεται η **συμβολή του στη νεοελληνική λογοτεχνία και ο τρόπος παρουσίασης του στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία**. Ο έρωτας είναι ένα διαχρονικό θέμα καθώς ασκεί καταλυτική επίδραση στη ζωή και στη συμπεριφορά των ανθρώπων σε όλες τις φάσεις της ανθρώπινης ιστορίας. Επηρεάζει όλους τους τομείς της ζωής. Πολλοί είναι οι καλλιτέχνες που εμπνέονται από τα έντονα συναισθήματα που τους προκαλεί ο έρωτας και τα αποτυπώνουν στο έργο τους. Όμως ο έρωτας στη σύγχρονη εποχή δεν προβάλλεται πάντα ποιοτικά αλλά επιφανειακά και απρόσωπα, αφού τα ΜΜΕ και το Διαδίκτυο εστιάζουν κυρίως στη σεξουαλική πράξη, ενώ δεν υπάρχει σαφής ενημέρωση των νέων από τους φορείς αγωγής. Ξεκινώντας το ερευνητικό ταξίδι μας πρώτα θα περιδιαβούμε το θέμα του έρωτα στη νεοελληνική λογοτεχνία και στη συνέχεια θα παρουσιάσουμε τον τρόπο που το ερωτικό φαινόμενο προβάλλεται στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία.

Αχ τα μάτια σου (Βασίλης Παπακωνσταντίνου)

<http://www.youtube.com/watch?v=Y5DJqDkgUy4>

Επτανησιακή σχολή

Ένας από τους πρόδρομους της επτανησιακής σχολής είναι ο **Βηλαράς**: Στο ποιητικό του έργο ο έρωτας στο πρόσωπο της γυναίκας προβάλλεται με στοιχεία μέσα από τη φύση, χρησιμοποιώντας διάφορες παρομοιώσεις για να εξάρει την γυναικεία ομορφιά.

“ Σαν πεταλούδα στη φωτιά σε εσένα γύρες φέρω

κι οχ τη φωτιά που καίγομαι να φύγω δεν ηξέρω ”

Ο κατεξοχήν εκπρόσωπος της επτανησιακής Σχολής είναι ο **Σολωμός**, ο οποίος παρουσιάζει τον έρωτα ως ένα βασικό μοτίβο της ποίησης του. Άλλωστε ο έρωτας και η γυναικολατρία είναι ένα από τα τέσσερα χαρακτηριστικά της επτανησιακής σχολής . Ο έρωτας στη ποιητική παραγωγή του Σολωμού έχει μεγάλη δύναμη. Ο “ Κρητικός ” είναι το πολύστιχο ποίημα που παρουσιάζεται ο

εξιδανικευμένος έρωτας του νέου προς την αγαπημένη του που την αποκαλεί “
τρυφερό κλωνάρι” , “ ψυχή ” , “ ομορφιά του κόσμου ” .

“ Έτρεμε το δροσάτο φως στη θεϊκιά θωριά της,
στα μάτια της τα ολόμαυρα και στα χρυσά μαλλιά της ”

Μολονότι ο έρωτας τους δεν ολοκληρώνεται στη γη, αυτός προσδοκά την
ανάσταση των νεκρών για να συναντήσει την αγαπημένη του και να έχουν μια
αιώνια ένωση.

Καβάφης: Ο Κωνσταντίνος Καβάφης στα ποιήματά του αναφέρεται στον
έρωτα μεταξύ του ίδιου εναλλάσσοντας όμως τον τρόπο με τον οποίο οι
ήρωές του αντιμετωπίζουν την ερωτική τους επιλογή. Πολλές φορές τα
πρόσωπα που σκιαγραφεί ο ποιητής βιώνουν από κοινού τον έρωτά τους
χωρίς τύψεις, ενοχές, ενώ άλλες φορές, το ένα από τα δύο πρόσωπα μοιάζει
να μετανιώνει για την άνομη μορφή που έχουν επιλέξει. Παράλληλα, ο
ποιητής στα ερωτικά του ποιήματα εναλλάσσει διαφορετικά χρονικά κάποτε
δηλαδή αποδίδει την ερωτική σχέση ή εμπειρία ως το παρόν και άλλοτε
ως μακρινό παρελθόν, επιχειρεί να ανακαλέσει στη μνήμη του.

Η ομόφυλη ερωτική εμπειρία δεν είναι βέβαια πάντοτε σαφής στα
ποιήματα του Καβάφη, μιας και κάποιες φορές δεν διευκρινίζει το φύλο
του προσώπου στο οποίο αναφέρεται. Συνηθίζουμε να προσεγγίζουμε όλα τα
ερωτικά του ποιήματα ως ομόφυλα επηρεασμένοι από το γεγονός ότι η
πλειονότητα των ποιημάτων αυτών μιλά για νέους άνδρες ή ωραίους
έφηβους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα ενός ποιήματος, στο οποίο ο Καβάφης
δεν αναφέρει ξεκάθαρα το φύλο του αγαπημένου προσώπου «Γκρίζα». Η
εξύμνηση της ομορφιάς αποτελεί, άλλωστε, βασική θεματική για τον ποιητή
μας ο οποίος αρκετά συχνά αφιερώνει τους στίχους του σε όμορφους
νέους, οι οποίοι μαγνητίζουν τη φαντασία του. Ο Καβάφης δηλαδή στα
ποιήματα αυτά όχι μόνο επιλέγει να μας περιγράψει νέους που έχουν
αρμονικά σώματα και όμορφα πρόσωπα, αλλά φροντίζει παράλληλα να μας
διαβεβαιώνει ότι οι νέοι αυτοί είναι δοσμένοι χωρίς καμιά ενοχή στον
ομόφυλο έρωτα.

<<Σώμα, θυμήσου όχι μόνο το πόσο αγαπήθηκες,

Όχι μονάχα τα κρεβάτια όπου πλάγιασες,

Αλλά κ' εκείνες οι επιθυμίες που για σένα

Γυάλιζαν με' στα μάτια φανερά,

Κ' ετρέμανε μες' στην φωνή-και κάποιο

Τυχαίον εμπόδιο τες ματαίωσε.....>>

Παπαδιαμάντης: Ο έρωτας στα διηγήματα του παρουσιάζεται κατά κύριο λόγο ανεκπλήρωτος, αφήνοντας τους ήρωές του να κατακλύζονται από συναισθήματα και επιθυμίες χωρίς ουσιαστική ανταπόκριση. Όπως ο νεαρός βοσκός στο "Όνειρο στο κύμα" αγαπά και ποθεί την Μοσχούλα αλλά δεν μπορεί επί της ουσίας να δημιουργήσει κάποια σχέση μαζί της, έτσι και σ' άλλα διηγήματα βρίσκουμε νεαρούς ήρωες με δυνατά συναισθήματα για γυναίκες που δεν μπορούν να αποκτήσουν. Αυτό όμως δεσπόζει στη διηγηματογραφία του Παπαδιαμάντη είναι η θέα του γυμνού γυναικείου σώματος ως κυρίαρχη φαντασίωση και γενικότερα ο ερωτισμός που φαίνεται από την εξιδανίκευση του γυναικείου σώματος αλλά και την ειδυλλιακή περιγραφή της φύσης.

Σε αντιστοιχία με την αδυναμία του φτωχού βοσκού να προσεγγίσει την Μοσχούλα, που ανήκει σε πλούσια οικογένεια, βλέπει την κοπέλα που αγαπά να παντρεύεται με έναν μεγαλύτερο άνδρα, χωρίς όμως να μπορεί να αντιδράσει ουσιαστικά, μιας και ο ίδιος δεν έχει την ίδια οικονομική άνεση, ώστε να προσφέρει στην αγαπημένη του παρόμοια εξασφάλιση. Αναγκάζεται, μάλιστα, να οδηγήσει με την βάρκα του το νιόπαντρο ζευγάρι στα μέρη του γαμπρού. Στο διήγημα "Ολόγυρα στη λίμνη", η όμορφη ηρωίδα, η Πολύμνια, αποτελεί τον ερωτικό καημό του αφηγητή και του φίλου του Χριστοδουλή. Η Πολύμνια είναι μια ξανθιά κοπέλα, μεγαλύτερη ηλικιακά από τους δύο φίλους και ως εκ τούτου απρόσιτη γι' αυτούς. Παρά τις προσπάθειες που κάνουν για να την βοηθήσουν σε ό, τι χρειάζεται και παρά την επιθυμία τους να την εντυπωσιάσουν η Πολύμνια δεν έχει καμία ερωτική διάθεση απέναντι τους κι έτσι το μόνο αποτέλεσμα που φέρνει ο ανταγωνισμός των δύο νεαρών είναι να χαλάσει η φιλία τους.

Οι όμορφες κοπέλες που κοσμούν τα διηγήματα του Παπαδιαμάντη παραμένουν απρόσιτες για τους νεαρούς ήρωες, οι οποίοι περιορίζονται μόνο στο να τις θαυμάζουν και να τις επιθυμούν. Η κοινή αυτή θεματική των διηγημάτων του συγγραφέα μαρτυρά εν μέρει και την δική του πλατωνική επαφή με τον έρωτα. Όπως σχολιάζει ο Π. Μουλλάς: << Ό, τι μπορούμε να ξέρουμε λοιπόν με βεβαιότητα δεν είναι οι έρωτες του Παπαδιαμάντη, αλλά ο ερωτισμός του: αυτό το φουσκωμένο ποτάμι που, μολονότι ξεστρατισμένο από την κοίτη του,

ξεχύνεται ακράτητο και, ταυτόχρονα, υποδεικνύει τις ρωγμές ενός ακρωτηριασμένου ανθρώπου. Γιατί εδώ η συνεργασία των αισθήσεων, απόδειξη ερωτικής πληρότητας και ανταπόκρισης, είναι σχεδόν αδιανόητη. Η όραση, αυτόνομη, γίνεται τις περισσότερες φορές το κύριο μέσο διαφυγής για την ανεκπλήρωτη επιθυμία. Η θέα του γυμνού γυναικείου σώματος, κυρίαρχη φαντασίωση του Παπαδιαμάντη... είναι η μόνη δυνατή προσέγγιση του απαγορευμένου καρπού, κάτι σαν υποκλοπή του από έναν ένοχο επιδρομέα.>> Στο διήγημα, πάντως, <<Θέρος-Έρος>> η δεκαπεντάχρονη Ματούλα, που βρίσκεται σε κορύφωση της νεανικής της ομορφιάς, θα διεκδικηθεί από τον νεαρό Κώστα, και ενώ αρχικά θα μοιάζει αμφίβολη η επιτυχία του νεαρού εραστή, τελικά, η σωτήρια επέμβασή του, όταν η Ματούλα θα δεχτεί επίθεση από τον "Αγρίμη" θα σταθεί αιτία για να αποφασίσει η κοπέλα να γίνει γυναίκα του. Ο γάμος, που θα σημάνει και την εκπλήρωση του ερωτευμένου νεαρού θα αποδοθεί ως το θέρισμα της θεσπέσιας παρθενικής καλλονής της Ματούλας.

Πολυδούρη: Τα ποιήματά της εμφανίζουν έντονο βιωματικό χαρακτήρα και ομολογεί τη καταλυτική δύναμη του έρωτα στη ζωή. Η έκφραση της Πολυδούρη είναι φυσική και τα ποιηματά της μοιάζουν με ερωτικές επιστολές ή σελίδες ημερολογίου όπου με αυθορμητισμό και ειλικρίνεια εκφράζει τα συναισθήματά της σε ένα εσύ. Αποκορύφωμα της ποίησής της είναι το "Μόνο γιατί με αγάπησες" όπου προβάλλει τον έρωτα να καταξιώνει την τέχνη, την ζωή και την ύπαρξη της. Οι μεταφορές οι παρομοιώσεις και το λογοτεχνικό σχήμα της αναδίπλωσης τονίζει την ένταση του ερωτικού της συναισθήματος και βοηθά στη μουσικότητα των στίχων.

Γιατί μ'αγάπησες (Μάγδα Πένσου)

<http://www.youtube.com/watch?v=FWclPnKPTX0>

Ελύτης: Στη ποίηση του **Ελύτη** ο έρωτας παρουσιάζεται συνήθως έφηβος, λουσμένος στο φως και συνδεδεμένος με το ελληνικό τοπίο και κυρίως το Αιγαίο. ("Έρωτο φωτόσχιστος") Έγραψε για τον ήλιο και τον έρωτα, για τη μοίρα του ελληνισμού. Άλλωστε, ένας ποιητής τέτοιας εμβέλειας, που υπήρξε πολυγραφότερος, ήταν αδύνατο να μην ασχοληθεί με το γυναικείο φύλο, με τη θηλυκή πλευρά αυτού του κόσμου, "του μικρού του μεγάλου". Η έννοια της κόρης, της μητέρας, της Παναγίας, των γυναικών και των κοριτσιών κατέχει σημαντικό μέρος στην ποίησή του και αποτελεί πηγή έμπνευσης για αυτόν. Ακόμη αν ανατρέξει κανείς στο ποιητικό του έργο, θα βρει διάσπαρτα γυναικεία

ονόματα, τα οποία αποτελούν κατά κάποιο τρόπο την θηλυκή ανθρωπογεωγραφία του ποιητή. Θα εντοπίσει επίσης αρκετά ποιήματα εμπνευσμένα από την αγάπη, τον θαυμασμό και το δέος του Ελύτη απέναντι στις γυναίκες .

“Έύπνα μικρή, μικρή, μικρή Πορτοκαλένια,
που όπως σε ξέρει το φιλί, κανένας δεν σε ξέρει ”

Ο προσανατολισμός του από όταν ξεκίνησε την ποιητική του συλλογή, αναφέρεται στα κορίτσια μέσα από δυο πολύ γνωστά ποιήματά του. Το πρώτο είναι “ η Μαρίνα των βράχων ” ένα έξοχο, λυρικό, ερωτικό ποίημα. Το δεύτερο είναι η “ Ελένη ” και ο μύθος της, ένα θέμα που επίσης τον απασχολεί και σε άλλες του συλλογές. Συνάμα στο “ Μονόγραμμα ” ο έρωτας εξεικονίζεται μέσα από ένα μεγάλο πλούτο λυρικών παρομοιώσεων.

“ Πάντα εσύ το πέτρινο άγαλμα και πάντα εγώ η σκιά που μεγαλώνει

Το γερτό παντζούρι εσύ, ο αέρας που τα ανοίγει εγώ

Επειδή σ’ αγαπώ και σ’ αγαπώ

Πάντα εσύ το νόμισμα και εγώ η λατρεία που το εξαργυρώνει ”

Μονόγραμμα (Οδυσσέας Ελύτης)

<http://www.youtube.com/watch?v=CzI32QPF3IE>

Καραγάτσης: Πολλές φορές έχει σχολιαστεί και με επικριτική διάθεση, η πάρα πολλή συχνή και επίμονη παρουσία της ερωτικής συνεύρεσης στο έργο του Καραγάτση. Αλλά ακριβώς το ότι προκαλείται αυτή η αντίδραση είναι μια από. Δείξει ότι ο Καραγάτσης όσο κι αν δεν αγνοεί φυσικά ότι το στοιχείο του σεξουαλισμού πάντα μαγνητίζει δεν το χρησιμοποιεί για σκανδαλοθηρία, για να κερδίσει με εύκολο και φθηνό τρόπο το αναγνωστικό κοινό. Το μοτίβο της σχέσης των φύλων στα μυθιστορήματά του δε μεταδίδει ηδυπάθεια πολύ λιγότερο έξαρση πιέζει την ψυχή σαν βαριά πλάκα κι όταν ακόμα ο συγγραφέας ασχολείται με τις προεκτροπές του. Ο κορεσμός που θα νιώσουν αντανακλαστικά θα επιφέρει το θάνατό τους. Τα μυθιστορήματα του Καραγάτση στηρίζονται στη σύγκρουση έρωτα και θανάτου, που ανήκει στα πιο σημαντικά αρχέτυπα του ελληνικού πολιτισμού. Ο

έρωτας γίνεται μια κινητήρια δύναμη της ζωής, που όμως συνέχεια σπρώχνει τον άνθρωπο στα χείλη του γκρεμού, όταν το άτομο είτε καταστρέφει του άλλους, είτε καταστρέφεται απ' αυτούς, είτε αυτοκαταστρέφεται. Ετούτος ο γκρεμός ανοίγει στις συγκρούσεις των ανθρώπινων χαρακτήρων, των αξιών που έχει ξεχωριστό άτομο και ο κόσμος γύρω του, και των κόσμων τελικά. Ιδιαίτερα αυτή η σύγκρουση δίνει στον έρωτα του Καραγάτση το νόημα του τραγικού ηδονισμού.

Για Σένανε μπορώ (Μαρινέλλα)

<http://www.youtube.com/watch?v=T1TMtncsdm0>

Θεοτόκης: Στο διευρυμένο ηθογραφικό πλαίσιο της αφήγησής του ο Θεοτόκης προβάλλει ιδιαίτερα, τη θέση της γυναίκας, την έκτος γάμου ερωτική σχέση και τις συνέπειες της αλλά και το θέμα της προίκας. Κυρίως παρουσιάζεται ως εμπόδιο στον έρωτα το χαμηλό οικονομικό επίπεδο. Ακόμη παρουσιάζει γυναίκες χειραφετημένες που καταπνίγουν το ερωτικό τους συναίσθημα προκειμένου να διατηρήσουν την προσωπική τους ελευθερία, όπως η Ρήνη στην "Τιμή και το Χρήμα".

Ξενόπουλος : Ο Ξενόπουλος παρουσιάζει ανάγλυφα το ερωτικό φαινόμενο. Σε πολλά χαρακτηριστικά έργα όπως είναι "Ο Κόκκινος βράχος", "Τερέζα Βάρμα Δακόστα" παρουσιάζει τον έρωτα ως καταλύτη στην ζωή των ηρωίδων. Επίσης σε άλλα έργα όπως η "Λάουρα" ή "Αναδιομένη" παρουσιάζει ερωτικά τρίγωνα που καταλήγουν σε ανολοκλήρωτους έρωτες και αδιέξοδα.

Ρίτσος: Ο έρωτας αποτελούσε για τον Ρίτσο μια αστείρευτη πηγή έμπνευσης, ένα σύνθημα μοτίβο στο τεράστιο σε ποσότητα και ποιότητα ποιητικού έργου του. Τα μεγάλα θέματα στον ποιητικό λόγο του ήταν ο θεός, η φύση, ο θάνατος και ο έρωτας. Άλλωστε ο Γιάννης Ρίτσος δεν ήταν μόνο σκεπτικιστής και υπαρξιακός ποιητής ή ο Βάρδος των λαϊκών αγώνων, ήταν ένας βαθιά ερωτικός και αισθησιακός ποιητής. Η "Εαρινή συμφωνία", γραμμένη το 1938, αποτελούσε την πρώτη εκτενή ποιητική συλλογή του Ρίτσου με κύριο θέμα την ερωτική αγάπη. Όπως υποδηλώνετε από τον τίτλο ανήκε στην άνοιξη και στη μουσική. Ο έρωτας θέλει να φανερωθεί, να διαιωνιστεί, να γραφτεί στο μάρμαρο. Ο Ρίτσος γράφει ποιήματα και σαν τα ωδικά πτηνά δεν ακούει παρά τον κελαδισμό του. Το ερωτικό στοιχείο δεσπόζει στις περισσότερες συνθέσεις του Ρίτσου, που γράφτηκαν από το 1977 μέχρι το 1985, δηλαδή κατά την τελευταία

δεκαετία η οποία αναμφίβολα υπήρξε η πιο δημιουργική της ζωής του. Στα "Ερωτικά" η ερωτική αγάπη, και ως σεξουαλικό ένστικτο και ως έξαρση συναισθημάτων, δημιουργεί μέσα στην καθημερινότητα έναν ολόφωτο χώρο μαγείας, ένα χώρο ιδανικό που κανείς και ποτέ δε είναι δυνατόν να παραβιάσει.

"Όλα τα σώματα που άγγιξα, που είδα, που πήρα, που ονειρεύτηκα

Όλα

Πυκνωμένα στο σώμα σου

Ω, σάρκινη εσύ Διοτίμα,

Στο μεγάλο συμπόσιο των Ελλήνων"

Δημουλά: Η ποιήτρια αφορμάται από την απώλεια του αγαπημένου της συζύγου και μετουσιώνει συχνά τη θλίψη, το φόβο και την ανασφάλεια της μοναξιάς της σε εκλεκτή ποίηση. Γενικά παρουσιάζει τον έρωτα να διαδραματίζει καταλυτικό ρόλο στην ανθρώπινη ζωή, κατάσταση που βιώνεται μοναχικά και που είτε ως συναίσθημα είτε ως σαρκικό πάθος καταδυναστεύει τα "θύματα" του και τα παρασύρει σε ανεξέλεγκτες ενέργειες και τα καταδυναστεύει. Η καταλυτική του επίδραση για όλους αδιακρίτως τους ανθρώπους.

Ο Πληθυντικός Αριθμός (Κική Δημουλά)

<http://www.youtube.com/watch?v=CmOsCd2KMWo>

2/ΜΜΕ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Η εποχή μας θεωρείται από πολλούς ως η εποχή της τεχνολογίας. Για αυτό τον λόγο ο έρωτας δεν θα μπορούσε να μην έχει επηρεαστεί από τα σύγχρονα τεχνολογικά επιτεύγματα που πλέον έχουν διεισδύσει δυναμικά στη ζωή μας. Έτσι θα ήταν ωφέλιμο να μελετήσουμε την σχέση ανάμεσα στον έρωτα και το διαδίκτυο, αλλά και την τηλεόραση. Πιο συγκεκριμένα, θα προσπαθήσουμε να κατανοήσουμε τον τρόπο προβολής του έρωτα στα μέσα αυτά και τα αποτελέσματα που αυτή συνεπάγεται.

Ο τρόπος γνωριμιών έχει αλλάξει κατά πολύ σε σχέση με το παρελθόν. Καταλυτικό ρόλο σε αυτήν την εξέλιξη παίζουν οι ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης. Μέσω αυτών ο χρήστης έχει την ευκαιρία να γνωρίσει άτομα και να συνάψει σχέσεις μαζί τους, πολλές φορές ερωτικές. Ωστόσο, πολλοί χρήστες, εκμεταλλευόμενοι αυτή την δυνατότητα παρουσιάζουν έναν «ψεύτικο εαυτό», παραπλανώντας τους συνομιλητές τους. Έτσι πολλοί είναι εκείνοι που πέφτουν θύματα επιτήδειων.

Ας μην ξεχνάμε πως ζούμε σε μία εποχή, όπου όλα ψηφιοποιούνται. Ένα από αυτά είναι και ο έρωτας. Ωστόσο το φιλί, η αγκαλιά, το χάδι, το βλέμμα και τα έντονα συναισθήματα των ερωτευμένων αδυνατούν να αποτυπωθούν σε emoticons, καθώς αλλοιώνονται και χάνουν την έντασή τους.

Αυτό το φαινόμενο, όμως του **ηλεκτρονικού έρωτα** δεν αφήνει αδιάφορους τους Έλληνες. Αν και, σύμφωνα με έρευνες, ο κόσμος ανησυχεί για το πόσο χρόνο ξοδεύουν οι άνθρωποι στο διαδίκτυο, αλλά και για την προβολή των προσωπικών τους δεδομένων, η ιδιωτική ζωή τείνει να μετατραπεί σε δημόσια. Σύμφωνα με έρευνες το 27,9% των χρηστών του διαδικτύου μπαίνει σε chat rooms και σελίδες dating, το 10% αναζητά αποκλειστικά ερωτική γνωριμία, το 45,7% θα έκανε σεξ με κάποιον που γνώριζε μέσω διαδικτύου, ενώ το 45,6% φλερτάρει μέσω ίντερνετ. Σύμφωνα με έρευνα το ίντερνετ ψηφίστηκε ως ο δημοφιλέστερος τρόπος γνωριμιών. Ακόμη, σύμφωνα με άλλη έρευνα, το 33% των Ελλήνων δηλώνει ότι αναπτύσσει ερωτικές σχέσεις μετά τη γνωριμία μέσω

διαδικτύου. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι οι Έλληνες ανακηρύχτηκαν πρωταθλητές στο ηλεκτρονικό φλερτ , σύμφωνα με μελέτη.

Η χρήση του ίντερνετ ωστόσο εγκυμονεί και άλλους πολύ σημαντικούς κινδύνους, όπως η **διαδικτυακή πορνογραφία**. Σε αυτήν έχουν πρόσβαση εύκολα όλοι όσοι περιηγούνται στο διαδίκτυο, ανεξαρτήτως ηλικίας. Βέβαια δεν πρέπει να αγνοήσουμε το γεγονός πως η πορνογραφία στα ΜΜΕ αποτελεί , δυστυχώς, σημαντική πηγή ενημέρωσης και διαπαιδαγώγησης για τους εφήβους πάνω στο θέμα της σεξουαλικότητας, καθώς τις περισσότερες φορές οι πληροφορίες που παρέχει η οικογένεια και το σχολείο είναι ανύπαρκτες.

Μπορούμε να κάνουμε λόγο για τρεις κινδύνους που διατρέχουν οι έφηβοι και κυρίως τα μικρότερα παιδιά αν βρεθούν εκτεθειμένα σε αυτήν. Ο **πρώτος** έχει να κάνει με το περιεχόμενο της πορνογραφίας που προβάλλεται στο διαδίκτυο, καθώς πλέον υπάρχει πορνογραφικό υλικό για κάθε είδους σεξουαλική φαντασίωση. Δηλαδή σκληρό σεξ, κάθε είδους βίτσια και κυρίως βία.

Ελλοχεύει όμως και ένας **δεύτερος** κίνδυνος που αφορά την ποιότητα και την ποσότητα της πορνογραφίας στο ίντερνετ. Υπάρχει λοιπόν ο κίνδυνος το παιδί να μνηθεί στην αντίληψη ότι το σεξ είναι μία αυτοματοποιημένη διαδικασία με μηχανικές κινήσεις κατά την οποία οι άνδρες έχουν τη δύναμη και ασκούν την εξουσία και οι γυναίκες είναι έτοιμες να κάνουν ό τι τους ζητηθεί και ότι το σεξ γίνεται χωρίς συναισθήματα, τρυφερότητα και επικοινωνία μεταξύ αυτών που το κάνουν.

Ο **τρίτος** κίνδυνος έχει να κάνει με την παρενόχληση των παιδιών μέσα σε ιστιακούς τόπους συνάντησης και συνομιλίας. Εκεί ο καθένας μπορεί να δηλώσει ό τι θέλει για να έρθει σε επαφή με όποιον θέλει. Πολλά παιδιά έχουν παρενοχληθεί από αγνώστους και έχουν δεχτεί χυδαίες προτάσεις για σεξουαλική επαφή.

Οι επιπτώσεις της πορνογραφίας είναι ιδιαίτερα επικίνδυνες για τα παιδιά και τους εφήβους, που βρίσκονται σε μια τόσο ευαίσθητη και καθοριστική περίοδο της ζωής τους. Τα παιδιά που παρακολουθούν πορνογραφικό υλικό εξοικειώνονται με την εικόνα αυτή και πολλές φορές οδηγούνται νωρίτερα στο ξεκίνημα της σεξουαλικής τους ζωής, χωρίς ωστόσο να είναι έτοιμα σε επίπεδο ψυχοσυναισθηματικής και σωματικής ωρίμανσης. Επιπλέον η συνεχής έκθεση στην πορνογραφία έχει ως αποτέλεσμα την μείωση των αναστολών και την εκδήλωση επιθετικής συμπεριφοράς. Επιπλέον, τα παιδιά τείνουν να διαμορφώνουν τα πρότυπά τους για την ομορφιά και τη σεξουαλικότητα μέσω της πορνογραφίας.

Επομένως οι γονείς πρέπει να συζητούν συχνότερα και εντατικότερα με τα παιδιά τους για το θέμα αυτό. Οι απαγορεύσεις δεν βοηθούν, τα όρια όμως είναι πιο αναγκαία από ποτέ, επειδή τα παιδιά έχουν πάρα πολλούς τρόπους πρόσβασης, αλλά και γιατί αυτή είναι η πραγματικότητά τους και αυτό που χρειάζονται είναι εφόδια για να την αντιμετωπίσουν. Πιο συγκεκριμένα, για τη χρήση του ίντερνετ από παιδιά και εφήβους απαιτούνται πολύ συγκεκριμένα όρια στο χρόνο, τη συχνότητα, αλλά και στους τρόπους πλοήγησης. Φυσικά οι γονείς οφείλουν να αντιδρούν με ηρεμία και κατανόηση όταν τα παιδιά τους τους μιλήσουν για κάτι τέτοιο. Μία βίαιη αντίδραση ή απαγόρευση δεν θα βοηθήσει, αλλά θα έχει αντίθετα αποτελέσματα, αφού θα τα κάνει να αρχίσουν να κρύβονται από αυτούς.. Αν ωστόσο τα παιδιά θέλουν να κάνουν chat οι γονείς πρέπει να τους παρέχουν την κατάλληλη ενημέρωση για τους κινδύνους που ελλοχεύουν και να τους δίνουν τις κατάλληλες οδηγίες και συμβουλές προσπαθώντας να κατοχυρώσουν την ασφάλειά τους.

Πόσο σε θέλω (Τερμίτες)

<http://www.youtube.com/watch?v=sGoWrQExJol>

Παράλληλα και η τηλεόραση σήμερα είναι ένα σημαντικό μέσο σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης. Τα παιδιά από πολύ μικρή ηλικία εκτίθενται σε σκηνές ερωτικού περιεχομένου. Στην τηλεόραση η σεξουαλική πράξη προβάλλεται ως κάτι συναρπαστικό, αλλά σπάνια πραγματεύονται ζητήματα, όπως μακροχρόνιες σχέσεις και δεσμεύσεις, η αντισύλληψη και η πρόληψη των σεξουαλικά μεταδιδόμενων ασθενειών, ώστε να λάβουν οι νέοι μια σωστή και πλήρης ενημέρωση. Μέσα από τα προγράμματα αυτά καλλιεργούνται μοντέλα συμπεριφοράς σε σχέση με το σεξ, τη βία στο σεξ, προβάλλονται ιδέες σχετικά με την σεξουαλική ταυτότητα. Έτσι, όταν τελικά οι γονείς μιλήσουν στα παιδιά τους για την σεξουαλικότητα το μήνυμα που θα θελήσουν να περάσουν ίσως επισκιαστεί από τα τηλεοπτικά μηνύματα που βομβαρδίζουν τα παιδιά τους επί σειρά ετών.

Πόσο πολύ σ'αγάπησα (Χρήστος Θηβαίος)

<http://www.youtube.com/watch?v=jZ5KAbxEfPM>

3/ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΗ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Η εφηβεία μπορεί να ορισθεί ως μια μεταβατική φάση ανάμεσα στην παιδική και στην ώριμη ηλικία. Χαρακτηρίζεται η πιο κρίσιμη και περίπλοκη περίοδος της ζωής του ανθρώπου. Κατά τη διάρκεια της σημειώνονται ραγδαίες μεταβολές στο βιοσωματικό, νοηματικό, συναισθηματικό και κοινωνικό τομέα της ζωής του ατόμου. Κυρίαρχο και βασικό ρόλο για την προσωπικότητά του έχει και η ανακάλυψη της σεξουαλικής του ταυτότητας. Αυτή επιτυγχάνεται και με τη συμβολή των ενηλίκων. Ο τρόπος που απευθύνονται οι εκπαιδευτικοί στους εφήβους όσον αφορά τη σεξουαλικότητά τους πρέπει να χαρακτηρίζεται από διακριτικότητα, εξατομίκευση και σεβασμό αλλά και να μην προσβάλλονται οι επικρατούσες αντιλήψεις περί ηθικής. Από την άλλη όμως δεν πρέπει να πληγωθεί εκείνη η μερίδα των νέων που για λόγους κοινωνικούς, οικογενειακούς έχουν κάνει συγκεκριμένες επιλογές. Είναι καλό οι απορίες των εφήβων πάνω στα θέματα αυτά να αντιμετωπίζονται με ανοχή και παραδοχή. Πρέπει να αποφεύγονται οι γενικεύσεις και η προσωπική υποκειμενική εμπειρία του καθενός. Η αγωγή στο σχολείο οφείλει να έχει ενισχυτικό ρόλο. Είναι αναγκαία γιατί η άγνοια μπορεί να προκαλέσει σοβαρές αρρώστιες και προβλήματα, όπως εγκυμοσύνη, AIDS, καρκίνο της μήτρας, μετάδοση του ιού των ανθρώπινων θηλωμάτων, HPV, μολύνσεις με χλαμύδια ή άλλους μολυσματικούς παράγοντες, αλλά και τραυματικές εμπειρίες. Αυτή η άγνοια μπορεί να αποφευχθεί με την σεξουαλική αγωγή των εφήβων στο σχολείο.

Γενικότερα, οι **στόχοι της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης** είναι η απόκτηση τεκμηριωμένης γνώσης, που οδηγεί και στην απόκτηση τεκμηριωμένης συνειδητής στάσης απέναντι στις συγκρουόμενες απόψεις. Ακόμη, η διαμόρφωση θετικής αντίληψης του εαυτού μας για το σεξ, γεγονός που βελτιώνει παράλληλα και τις δεξιότητές μας στην ανθρώπινη επικοινωνία. Αλλά και η αναγνώριση αρνητικών στοιχείων στις σχέσεις μας αποτελεί στόχο της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης, όπως και ο έλεγχος γονιμότητας, η αποφυγή σεξουαλικά μεταδιδόμενων νοσημάτων και τέλος, η κατανόηση και αντιμετώπιση προβλημάτων σεξουαλικής ανταπόκρισης. Η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση βοηθάει επιπλέον να αναβάλλουν την έναρξη των σεξουαλικών σχέσεων και όχι να την ξεκινήσουν πρόωρα, όπως πολλοί λανθασμένα νομίζουν. Το τελευταίο συμπέρασμα προκύπτει από έρευνα που έγινε από γιατρούς του Κέντρου Ελέγχου και Πρόσληψης Ασθενειών στην Ατλάντα των Ηνωμένων Πολιτειών στα πλαίσια της ευρύτερης διαχρονικής μελέτης National Survey of Family Growth. Ωστόσο τίθεται το ερώτημα αν η

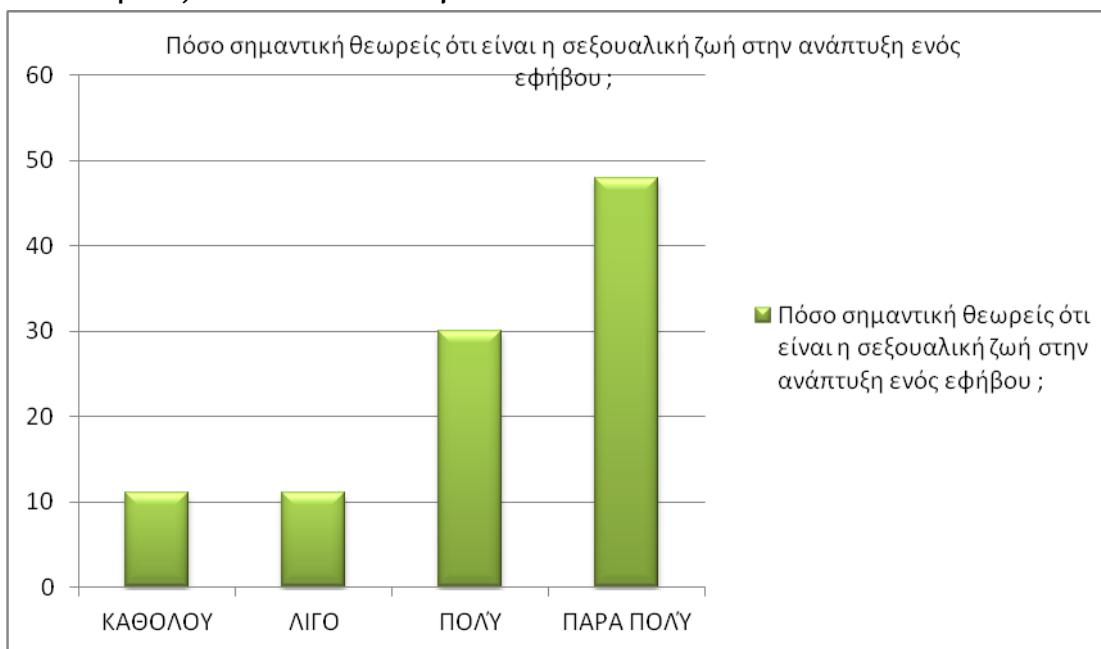
κοινωνία είναι έτοιμη γι' αυτό το βήμα. Κατά καιρούς γίνονται διάφορες συζητήσεις πάνω στο θέμα και είναι κάτι που οι πιο πολλοί παραδέχονται ό,τι οι νέοι και οι νέες πρέπει να αποκτήσουν βασικές γνώσεις σε θέματα σεξουαλικής υγείας. Όμως υπάρχουν και κάποιοι φορείς όπως η εκκλησία που είναι αντίθετοι στην ενημέρωση των νέων όσον αφορά τη σεξουαλικότητα, γιατί θεωρούν ότι προκαλείται άγχος στους νέους και υποστηρίζουν ότι αποτελεί κατόρθωση η εγκράτεια και η καθαρότητα του γάμου ή και η δια βίου παρθενική ζωή. Επιπλέον, τίθεται ένα ακόμη ερώτημα: ποιο είναι το όριο που δεν πρέπει να ξεπεράσει στο μάθημα της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης και είναι η σύγχρονη κοινωνία έτοιμη να ξεπεράσει τα ταμπού του παρελθόντος ή μήπως σε καφέ σύστημα διαπαιδαγώγησης οφείλουν να υπάρχουν σαφή όρια;

Η Ελλάδα δεν έχει συγκεκριμένη πολιτική στο θέμα της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης. Το μάθημα αυτό χωρίς να είναι απαγορευμένο πρακτικά δεν γίνεται. Στις παρυφές κάποιων μαθημάτων υπάρχουν στοιχεία πάνω στο θέμα καταχωνιασμένα στο τέλος των βιβλίων που τις πιο πολλές φορές δεν διδάσκονται. Η δυνατότητα της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης είναι στα θεσμοθετημένα προγράμματα υγείας. Αναπτύσσονται εκτός ωρολογίου προγράμματος γιατί ο αριθμός των παιδιών είναι περιορισμένος, όπως και η εκπαίδευση αυτών που θα πραγματοποιήσουν αυτά τα προγράμματα. Μόνο τα νέα Παιδαγωγικά τμήματα των Πανεπιστημίων έχουν μαθήματα πάνω σε αυτό το θέμα. Κάποια σποραδικά σεμινάρια και κάποιες διημερίδες διάφορων φορέων έχουν μόνο περιορισμένη εμβέλεια. Έχουν δοκιμαστεί πολλά μοντέλα για την εισαγωγή του μαθήματος στα σχολεία. Αυτή η εμπειρία μπορεί να αποτελέσει καλό εφόδιο και να εισαχθεί τελικά η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση στα αναλυτικά προγράμματα. Σαν αυτόνομο μάθημα στην Γ' Γυμνασίου ή στην Α' Λυκείου οι μαθητές έχουν αναπτυχθεί διανοητικά ώστε να συμμετέχουν με ωριμότητα. Όμως και από το Νηπιαγωγείο έως και τη Γ' Λυκείου μπορεί να ενταχθεί σε κεφάλαια πολλών μαθημάτων ώστε να επιτευχθεί η συνεχής ενημέρωση των μαθητών πάνω στο ζήτημα ώστε να ξεπερνιούνται οι αναστολές τους. Έχουν σημειωθεί κάποιες αξιόλογες προσπάθειες. Κάποιες απέτυχαν είτε γιατί δεν είχαν τη συναίνεση της κοινής γνώμης, είτε γιατί δεν υπήρχαν οι εκπαιδευτικοί φορείς, οι οποίοι θα τις υποστήριζαν με επιστημονική επάρκεια. Είναι κατανοητό λοιπόν πως όλες οι απόπειρες θα αποτύχουν αν δεν γίνουν δύο βασικά βήματα ταυτόχρονα. Πρώτα, το εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να δώσει περισσότερη σημασία στις ανθρώπινες σχέσεις και όχι μόνο στην επαγγελματική αποκατάσταση. Και δεύτερον, πρέπει να εντατικοποιηθεί η εκπαίδευση των ειδικών πάνω στο θέμα. Έτσι μόνο οι συζητήσεις θα γίνουν πράξεις και θα πραγματοποιηθεί η σεξουαλική διαπαιδαγώγηση στα σχολεία.

ΕΡΕΥΝΑ ΜΕ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ:

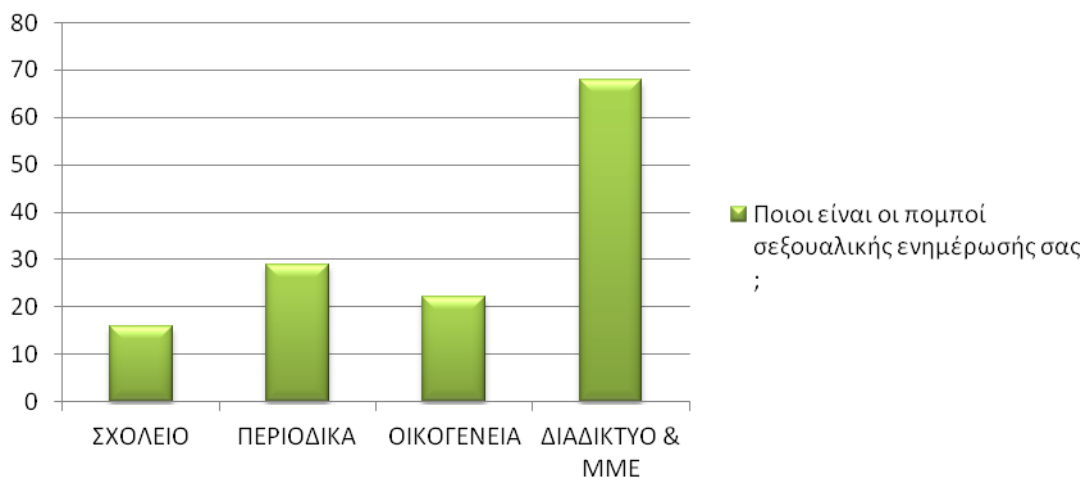
Αφού μοιράσαμε 200 ερωτηματολόγια σε μαθητές της Β' και Γ' Γυμνασίου και Α' Β' Γ' Λυκείου συγκεντρώσαμε τις απαντήσεις και καταλήξαμε σε ορισμένα συμπεράσματα:

Στην ερώτηση πόσο σημαντική θεωρείς ότι είναι η σεξουαλική ζωή στην ανάπτυξη ενός εφήβου, η πλειοψηφία των μαθητών απάντησε πως την θεωρούν πάρα πολύ σημαντική, ενώ το χαμηλότερο ποσοστό συγκέντρωσαν οι απαντήσεις καθόλου και λίγο.

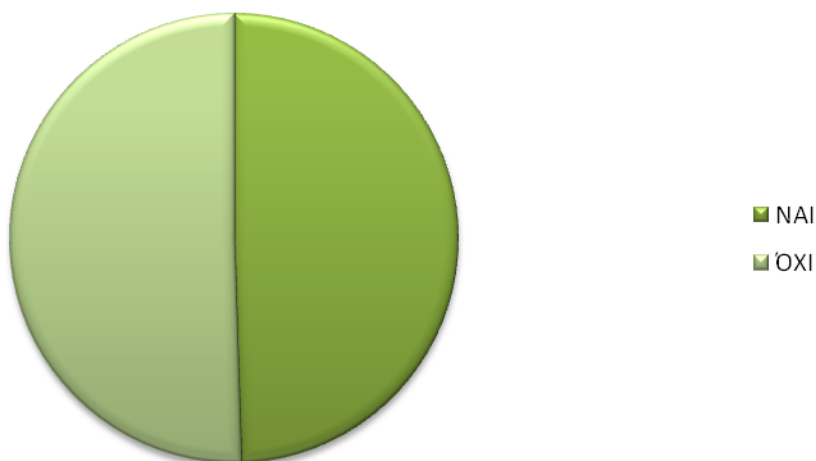

Στην δεύτερη ερώτηση «ποιοι είναι οι πομποί σεξουαλικής ενημερωσής σας;» η συντριπτική πλειοψηφία των μαθητών απάντησε πως ενημερώνονται για τον έρωτα από το Διαδίκτυο και τα Μ.Μ.Ε. Ενώ μικρό ήταν το ποσοστό των μαθητών που απάντησαν πως ενημερώνονται από το σχολείο και την οικογένεια.

Ποιοι είναι οι πομποί σεξουαλικής ενημέρωσής σας ;

Υπάρχει σεξουαλική ενημέρωση από τους γονείς ;

Όμως η οικογένεια οφείλει να παίξει σημαντικό ρόλο στην ενημέρωση των εφήβων για θέματα σεξουαλικής αγωγής. Η σεξουαλική «αγωγή» πρέπει να ξεκινάει από τότε που το παιδί αρχίζει να αντιλαμβάνεται τον εαυτό του και δεν είναι μια συζήτηση για την οποία πρέπει να περιμένουμε την εφηβεία. Οι γονείς χρειάζεται να μιλήσουν στα παιδιά με ειλικρίνεια, στην αρχή με πολύ απλά μηνύματα τα οποία, όσο μεγαλώνουν τα παιδιά, θα γίνονται πιο σύνθετα. Σε αυτή την προσπάθεια μπορούν να χρησιμοποιήσουν κάποιο βιβλίο - υπάρχουν πολλά στην αγορά, άλλα για μεγάλους και άλλα για μικρούς, είτε για να πάρουν κατευθύνσεις οι ίδιοι είτε για να διαβάσουν τα παιδιά και να συνειδητοποιήσουν τα όσα δυσκολεύονται να καταλάβουν. Σημαντικό είναι να ξέρουν οι γονείς ότι το σεξ δεν θα πρέπει να παρουσιάζεται ως ταμπού, ως κάτι βρόμικο, ανήθικο ή επικίνδυνο. Χρειάζεται οι ίδιοι να ξεπεράσουν τα άγχη, τους φόβους και τη

συστολή τους, ώστε να βοηθήσουν και τα παιδιά τους να αποκτήσουν μια υγιή σχέση με το σεξ. Αν βέβαια οι γονείς δεν έχουν μιλήσει ποτέ στα παιδιά τους για όλα αυτά τα ζητήματα, θα πρέπει να ξεκινήσουν να το κάνουν -η μητέρα στο κορίτσι και ο πατέρας στο αγόρι- όταν παρατηρήσουν τα πρώτα σημάδια της εφηβείας και τότε πια θα πρέπει να πουν τα «πάντα», χωρίς περιστροφές. Η ενημέρωση για το σεξ πρέπει να ξεκινάει από την οικογένεια και να συμπληρώνεται από το σχολείο. Σε κάθε περίπτωση και ηλικία, το χιούμορ, η υπομονή, η ειλικρίνεια και η συνέπεια είναι τα πιο σημαντικά στοιχεία για την αντιμετώπιση των εφηβικών ερωτημάτων. Σε κάθε περίπτωση και ηλικία, το χιούμορ, η υπομονή, η ειλικρίνεια και η συνέπεια είναι τα πιο σημαντικά στοιχεία για την αντιμετώπιση των εφηβικών ερωτημάτων.

Οι τρεις στόχοι της σωστής ενημέρωσης είναι οι νέοι να μάθουν τα παιδιά για τις υπάρχουσες μεθόδους αντισύλληψης και τη σωστή χρήση τους, να γνωρίζουν τι μπορούν να κάνουν αν συμβεί κάποιο ατύχημα με το προφυλακτικό ή πώς θα μπορούσαν να αντιμετωπίσουν μια ανεπιθύμητη εγκυμοσύνη -μια που πολλές εκτρώσεις γίνονται σε έφηβες-, ζητώντας βοήθεια από τους γονείς ή το γιατρό τους. Το χάπι της επόμενης ημέρας είναι μια λύση επείγουσας αντισύλληψης, αλλά δεν είναι μέθοδος αντισύλληψης και οι έφηβοι χρειάζεται να το κατανοήσουν αυτό. Αν είναι κορίτσια και έχουν ολοκληρωμένες σχέσεις, να ξεκινήσουν να πηγαίνουν τακτικά στο γυναικολόγο και να κάνουν το τεστ Παπανικολάου μία φορά το χρόνο

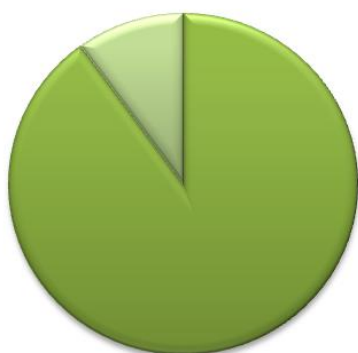
Μεγάλο ήταν επίσης και το ποσοστό των ερωτηθέντων που στην ερώτηση «Πώς προβάλλεται ο έρωτας από τα Μ.Μ.Ε και το Διαδίκτυο» απάντησαν ότι θεωρούν πως προβάλλεται τολμηρά και προκλητικά, ενώ το μικρότερο ποσοστό απάντησαν πως προβάλλεται με επιστημονική προσέγγιση.

Αυτό μας οδηγεί στο συμπέρασμα πως οι γονείς και οι καθηγητές δεν ενημερώνουν τους νέους για σεξουαλικά θέματα και έτσι οι νεοί αντλούν πληροφορίες από τα Μ.Μ.Ε. και το Διαδίκτυο με τρόπο τις πιο πολλές φορές τολμηρό και προκλητικό. Και έτσι διαμορφώνουν μια λανθασμένη αντίληψη για τον έρωτα, σχετίζοντάς τον μόνο με τη σεξουαλική πράξη. Γι' αυτό είναι αναγκαίο η ενημέρωση να γίνεται από την οικογένεια και το σχολείο με πιο σωστό τρόπο, ώστε να αποφεύγονται οι παρανοήσεις και οι λανθασμένες αντιλήψεις.

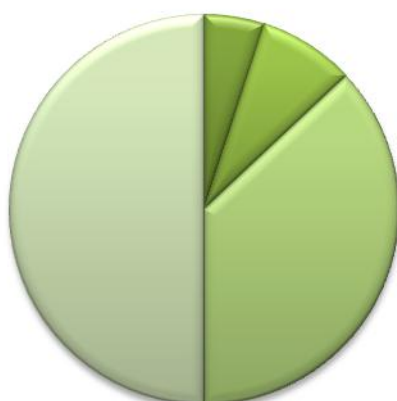
Παράλληλα το ποσοστό των μαθητών που συμφωνούν με την εισαγωγή του μαθήματος της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στο σχολείο και πιστεύουν πως κάτι τέτοιο είναι πάρα πολύ σημαντικό είναι μεγάλο.

Συμφωνείτε με την εισαγωγή του μαθήματος της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης στο σχολείο ;

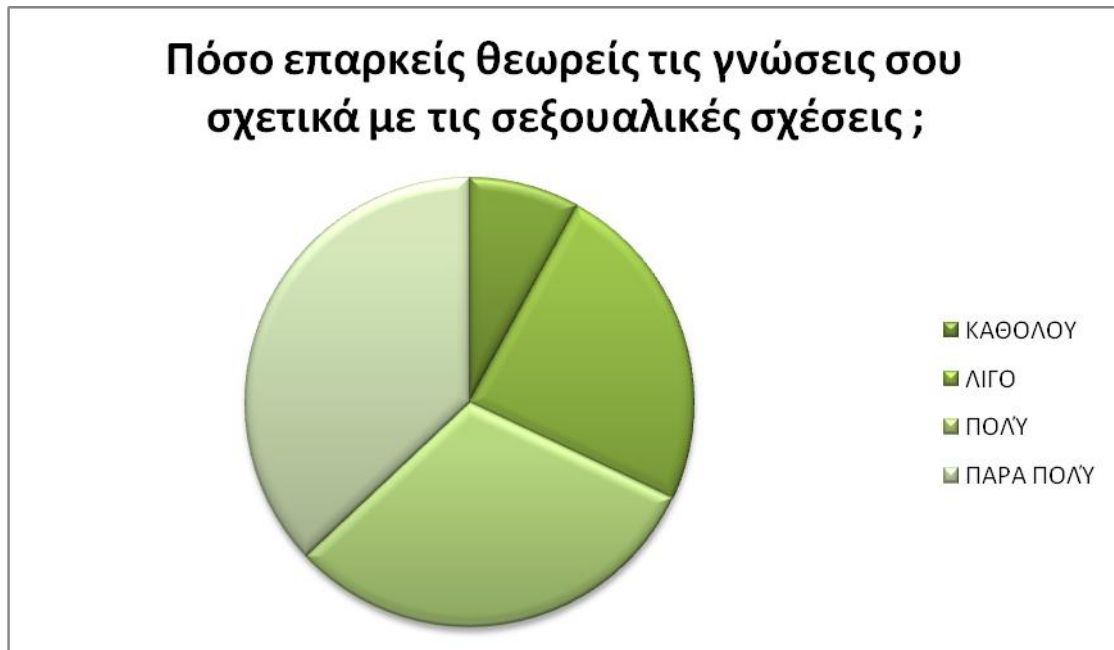
■ ΝΑΙ
■ ΌΧΙ

Πόσο σημαντική θεωρείτε την ένταξη της σεξουαλικής αγωγής στα μαθήματα του σχολείου ;

■ ΚΑΘΟΛΟΥ
■ ΛΙΓΟ
■ ΠΟΛΥ
■ ΠΑΡΑ ΠΟΛΥ

Το μεγαλύτερο τμήμα των ερωτηθέντων θεωρούν τις γνώσεις τους σχετικά με τις σεξουαλικές σχέσεις πάρα πολύ επαρκείς , ενώ μόλις το 8% δεν τις θεωρεί καθόλου επαρκείς.

Άρα συμπεραίνουμε πως οι έφηβοι στις μέρες μας είναι ενημερωμένοι για τις σεξουαλικές σχέσεις σε μεγάλο βαθμό και είναι ελάχιστοι αυτοί που δεν έχουν καθόλου γνώσεις πάνω στο θέμα. Αυτό όμως δεν σημαίνει πως η ενημέρωση που ληχουν είναι η σωστή.

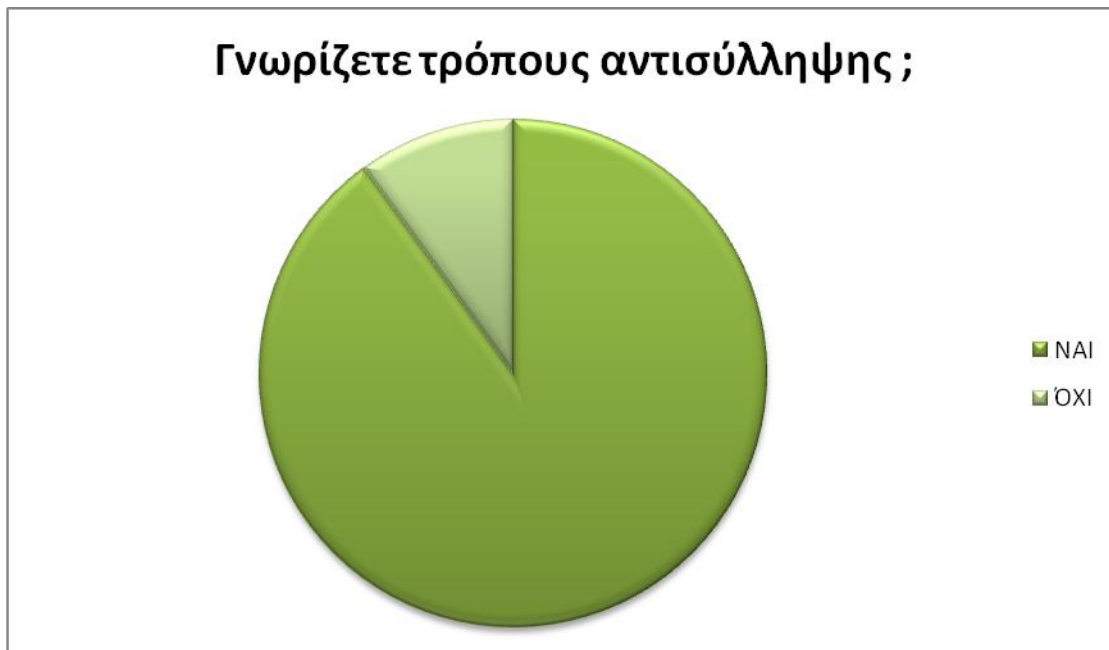
Επίσης , οι μαθητές που συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια απάντησαν πως δεν τους είναι πολύ εύκολο να ζητήσουν συμβουλές για προσωπικά θέματα σεξουαλικών σχέσεων. Αυτό συμβαίνει γιατί τα θέματα του έρωτα θεωρούνται ταμπού από πολλούς και έτσι οι νέοι διστάζουν να συζητήσουν για αυτά , με αποτέλεσμα να μην παίρνουν τις κατάλληλες πληροφορίες και έτσι πολλές φορές να οδηγούνται σε λάθη. Ωστόσο δεν είναι πολύ μικρό το ποσοστό αυτών που απάντησαν πως κάτι τέτοιο τους είναι πάρα πολύ εύκολο.

Στην ερώτηση «Ποια μορφή σχέσης σε εκφράζει» η πλειονότητα των μαθητών δήλωσε πως προτιμάει τις μονογαμικές σχέσεις.

Πολύ μεγάλο είναι το ποσοστό των ερωτηθέντων που δήλωσαν πως γνωρίζουν τρόπους αντισύλληψης.

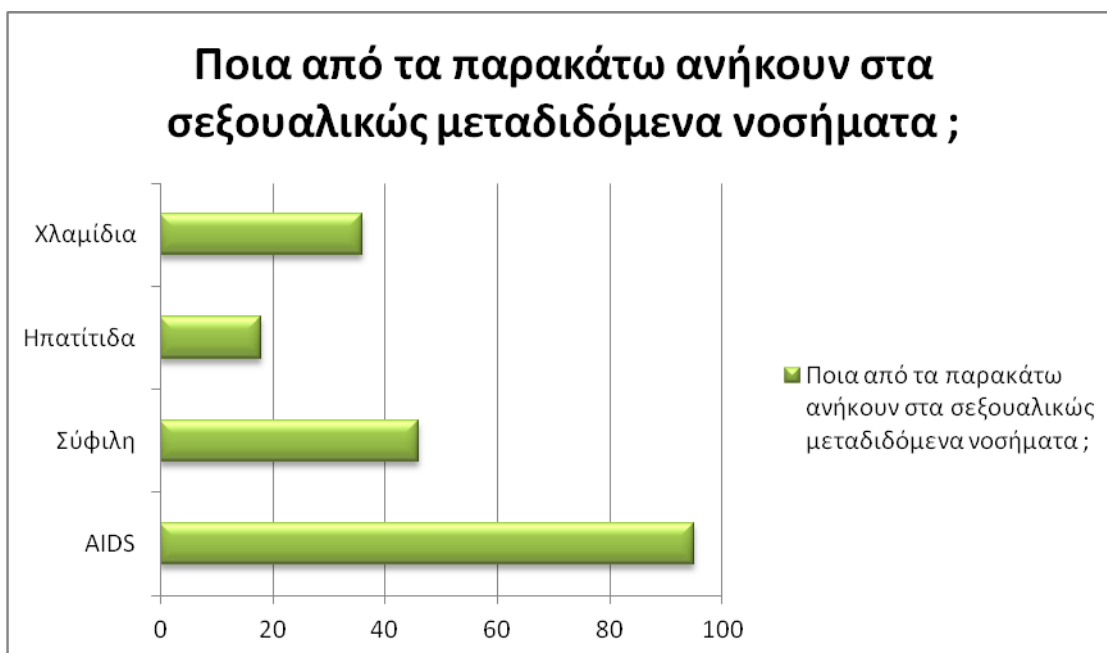

Πιο συγκεκριμένα ως πιο ενδεδειγμένους τρόπους αντισύλληψης θεωρούν με σειρά προτίμησης τη χρήση προφυλακτικού , τη διακεκομμένη συνουσία , τη χρήση διαφράγματος και τη χρήση σπερματοκτόνου.

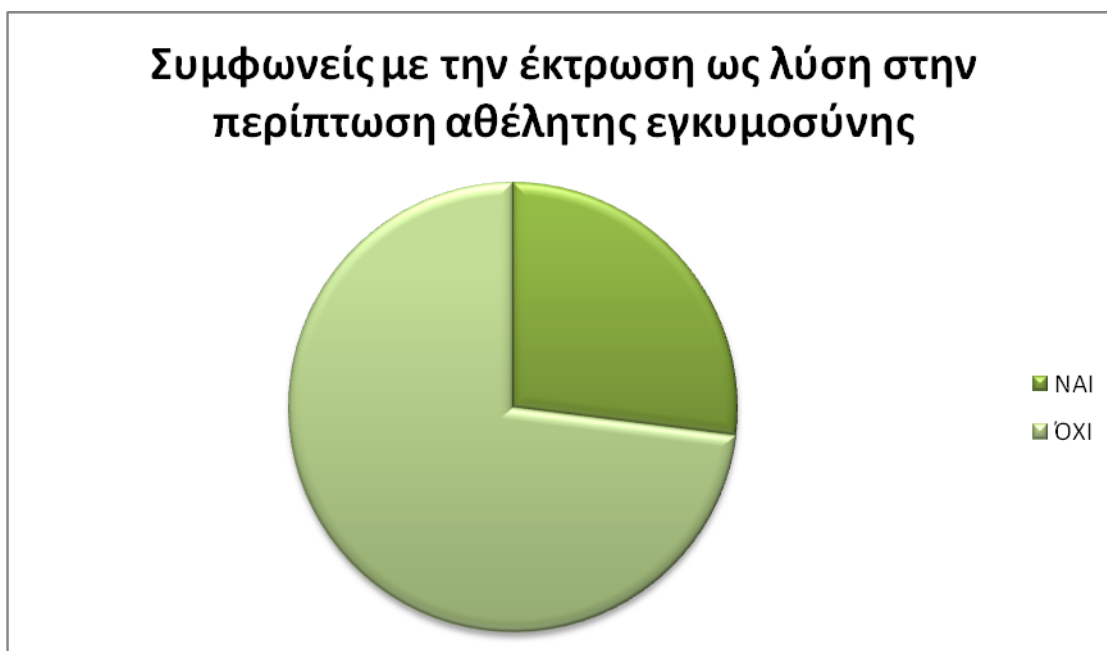

Επιπλέον, στην ερώτηση ποια από τα παρακάτω ανήκουν στα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα το 95% αναγνώρισε το AIDS ως ένα από αυτά. Αξίζει επίσης να σημειωθεί πως το 18% των μαθητών απάντησαν πως θεωρούν την Ηπατίτιδα Α' ένα σεξουαλικά μεταδιδόμενο νόσημα. Ακόμα, οι μαθητές που γνώριζαν ότι η Σύφιλη και τα Χλαμύδια ανήκουν στα σεξουαλικά μεταδιδόμενα

νοσήματα ήταν λιγότεροι από τους μισούς. Γεγονός που σημαίνει πως δεν έχουν την κατάλληλη πληροφόρηση, πράγμα όμως που πρέπει να γίνεται ώστε να γνωρίζουν τους κινδύνους που μπορεί να προκείψουν και να μπορούν πιο εύκολα να τους εξαλείψουν.

Στην ερώτηση τι είναι η έκτρωση η πλειοψηφείς των μαθητών γνώριζε την απάντηση και επίσης οι περισσότεροι δήλωσαν πως δεν συμφωνούν με την έκτρωση ως λύση στην περίπτωση αθέλητης εγκυμοσύνης.

Όταν οι μαθητές ρωτήθηκαν ποια θεωρούν ως την πιο κατάλληλη ηλικία για να αρχίσουν οι νέοι σεξουαλική ζωή, οι περισσότερες απαντήσεις κυμάνθηκαν από την ηλικία των 15 έως 18 ετών. Ενώ αρκετοί ήταν εκείνοι που θεωρούν πως οι νέοι πρέπει να αρχίζουν την σεξουαλική τους ζωή, όποτε είναι αρκετά ώριμοι και νιώσουν έτοιμοι για κάτι τέτοιο. Ακόμη αξίζει να σημειωθεί πως σε ορισμένες περιπτώσεις ο πιο ενδεδειγμένος χρόνος για την εκκίνηση των σεξουαλικών σχέσεων διέφερε για τα αγόρια και τα κορίτσια. Με τα αγόρια να ξεκινούν νωρίτερα. Ενώ κάποιοι απάντησαν πως τα αγόρια έχουν το δικαίωμα να ξεκινήσουν όποτε αυτοί θελήσουν. Κάτι τέτοιο όμως δεν ίσχυε και για τα κορίτσια, για τα οποία οριζόταν συγκεκριμένος χρόνος. Αυτό μας βοηθά να διακρίνουμε μια διαφορετική στάση των μαθητών απέναντι στα δύο φύλα, πιο ελαστική για τα αγόρια και πιο αυστηρή για τα κορίτσια.

Στην ερώτηση «Σε ποιο βαθμό αποδέχεσαι το σεξ πριν από τον γάμο », οι περισσότεροι δήλωσαν την συμφωνία τους. Αυτό μας βοηθά να καταλήξουμε στο συμπέρασμα πως η κοινωνία μας είναι πιο απελευθερωμένη σε σχέση με τα παλαιότερα χρόνια, όπου κάτι τέτοιο ήταν απαγορευμένο από την κοινωνία.

Στην ερώτηση «Τι σημαίνει για σένα η έκφραση «είμαι ερωτευμένος»» οι απαντήσεις που κυριάρχησαν ήταν η ύπαρξη ισχυρών συναισθημάτων αγάπης, αλλά και η τάση να θέλει ένα άτομο να βρίσκεται συνέχεια μαζί με κάποιο άλλο, με αυτόν δηλαδή που έχει ερωτευτεί. Άλλοι πάλι το ορίζουν ως ένα σφίξιμο στο στομάχι ή ως πεταλούδες στο στομάχι. Ορισμένοι συνδέουν τον έρωτα με την ταλαιπωρία και τον πανικό, ωστόσο δεν λείπουν και αυτοί που προσεγγίζουν το θέμα πιο ρομαντικά, δηλώνοντας την πίστη τους στον φτερωτό θεό έρωτα που σημαδεύει με τα βέλη του.

Στην τελευταία ερώτηση που θέσαμε στους συμμαθητές μας και κάνει λόγο για το πώς αντιλαμβάνονται το περιεχόμενο του όρου σεξουαλική βία, οι περισσότεροι τον συνδέουν τον βιασμό, που συνήθως ασκείται από τον άνδρα σε βάρος της γυναίκας. Αυτά τα αποτελέσματα μας οδήγησαν σε πολύ χρήσιμα συμπεράσματα για τις αντιλήψεις των νέων πάνω στο θέμα του έρωτα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Καταρχάς διαπιστώνουμε ότι οι νέοι έχουν μερική άποψη για το ερωτικό φαινόμενο ,αλλά απαιτείται και περαιτέρω διαφώτιση. Συνάμα αντιλαμβανόμαστε ότι οι σύγχρονοι έφηβοι διψούν για επίσημη και έγκυρη ενημέρωση από κατάλληλες πηγές και το κυριότερο, ότι έχουν την ωριμότητα να συζητούν για κάθε ζήτημα σχετικά για τον έρωτα και την σεξουαλική πράξη.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

1. Ιστορία Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α΄, Β΄, Γ΄ Γυμνασίου
2. Κ.Δημαράς, Ιστορία Νεοελληνικής Λογοτεχνίας»
3. Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α΄,Β΄,Γ΄ Λυκείου
4. Π.Μαστροδημήτρης, Νεοελληνικά
5. Π.Μαστροδημήτρης Προοπτικές και Προσεγγίσεις
6. Βιολογία Β΄, Γ΄ Λυκείου
7. Δικτυακές πηγές:
 - www.vita.gr
 - www.healthyliving.gr
 - Blogspot.com
 - www.gossip-tv.gr
 - Infocafe.eu
 - Universitas.gr
 - Tsouxtres.gr